UNIVERSITY OF AMSTERDAM

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

HIV drug resistance among adults and children in sub-Saharan Africa

Sigaloff, K.C.E.

Publication date
2013

Link to publication

Citation for published version (APA):
Sigaloff, K. C. E. (2013). *HIV drug resistance among adults and children in sub-Saharan Africa*. [Thesis, fully internal, Universiteit van Amsterdam].

General rights
It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations
If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: https://uba.uva.nl/en/contact, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, P.O. Box 19185, 1000 GD Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (https://dare.uva.nl)

Download date:13 Nov 2026

ACKNOWLEDGEMENTS / DANKWOORD

The work presented in this thesis is the result of collaboration, help, trust and support from many people from many countries: Kenya, Nigeria, the Netherlands, South Africa, Uganda, Zambia and Zimbabwe. I would like to start with acknowledging all patients, participants, children and their parents or guardians who have given their time and commitment to participate in the studies in this thesis. Furthermore, this research would have been impossible without the long hours of the on-site study staff: the doctors and nurses who collected patient information, the counselors who traced participants lost to follow-up, the lab technicians who collected study samples or analyzed them in the lab, and the data-entry persons who processed case-report forms into the database. Thank you for your enthusiasm, dedication and meticulous work.

Professor Tobias Rinke de Wit, promotor, beste T, je hebt mij ongelooflijk veel vertrouwen gegeven de afgelopen jaren en daar heb ik ongelooflijk veel van geleerd. Dank dat ik bij dit geweldige project mocht en mag horen. Je bent onnavolgbaar in het combineren van wetenschap, kunst, activisme en business, en de creatieve drang waarmee je te werk gaat is aanstekelijk. Ik hoop nog lang met je samen te werken en op de "Intergalactic Caleidoscopic Scientists" mailing list te staan. Veel geluk voor jou en je familie in Kaapstad.

Michèle van Vugt, co-promoter, wat een geluksvogel ben ik geweest dat ik - dankzij jou - bij PharmAccess terecht gekomen ben voor mijn promotieonderzoek. Jij bent er altijd voor me bij belangrijke keuzes in het leven om een duwtje in de juiste richting te geven en dat betekent ontzettend veel voor me. Wat dat betreft zijn jij en Tobias echt mijn 'wetenschappelijke ouders' en ik zal nooit vergeten dat jullie binnen een week op de stoep stonden om de kleine Lisa te bewonderen. Hartverwarmend!

Raph Hamers, grote broer in de wetenschappelijke familie, ik heb ontzettend veel aan je te danken. Je hebt me in allerlei opzichten de 'kneepjes van het vak' geleerd, vanaf onze eerste reizen naar Zimbabwe en Nigeria tot het schrijven van artikelen ("given the paucity of data…"). Ik hoop dat we met dat laatste blijven doorgaan, want we zijn een team geworden. Van harte gefeliciteerd met je proefschrift, ik vind het heel bijzonder dat we op dezelfde dag mogen verdedigen.

Job Calis, kinder-intensivist, co-promotor, dank voor je expertise en begeleiding van de kinder-studies in dit proefschrift. In het eerste jaar, toen ik nog behoorlijk aan het zwemmen was, heb je overzicht gebracht door in een Excel sheet gekleurde balkjes te tekenen. De super publicatie van ons review artikel heeft de toon gezet voor de verdere samenwerking. Bedankt!

De leden van de promotiecommissie wil ik hartelijk bedanken voor het lezen en beoordelen van het proefschrift en het plaatsnemen in de commissie. Professor Joep Lange, beste Joep, bedankt dat ik op jouw afdeling onderzoek kon doen en ook voor de mogelijkheid om dit als postdoc bij AIGHD voort te zetten. Het feit dat je zo met me meedacht bij de keuzes over mijn vervolgopleiding heb ik enorm gewaardeerd. Professor Peter Reiss, beste Peter, dank voor je betrokkenheid, steun en enthousiasme voor ons onderzoek. Het is inspirerend hoe jij wetenschap, kliniek en internationaal beleid combineert en toch altijd tijd hebt voor persoonlijk advies (en zelfgebakken taart). Professor Martin Grobusch, bedankt voor uw interesse en enthousiaste reacties op ons onderzoek. Professor Jaap van Dissel, dank voor het plaats nemen in mijn commissie en voor de mogelijkheid om mijn opleiding tot internist-infectioloog te vervolgen in Leiden. Professor Catherine Hankins, it is an honor to have you on my committee and I want to thank you for reviewing this thesis. Dr. Nicaise Ndembi, dear Nicaise, thank you for joining my PhD committee. Over the past four years I have learnt a great deal about HIV drug resistance from you and it has been a privilege to work with you. Dr. Annette Sohn, dear Annette, thank you for travelling half-way across the world to join my PhD committee. We have collaborated on the LAASER project and I want to specifically thank you for your support and advice regarding the pediatric studies in this thesis.

Uganda
I am very grateful to the entire team in Uganda, especially Cissy Kityo, Peter Mugyenyi, Victor Musiime, Joshua Kayiwa, Lillian Nakatudde, Immaculate Nankya, Sheila Balinda and Elizabeth Kaudha, for realizing the PASER, ARTA and MARCH studies and your warm hospitality during my visits to your beautiful country.

Zambia
Dear Jack, thank you for allowing me to use your amazing art4art as the cover of this thesis and also for making me feel at home during my stay in Zambia. To the study teams at Kara clinic, Coptic Hospital and Lusaka trust, thank you for your hard work and also for participation in the Early Warning Indicator study.

South Africa
Thank you Carole Wallis, Wendy Stevens, Prudence Ive, Mariette Botes and Kim Steegen for your countless contributions to the PASER study and research articles. Michelle Bronze, good luck while you finalize your own PhD.

Zimbabwe
My first trip in 2008 was to Harare, Zimbabwe where I was amazed by the blooming jacaranda's and the immensely motivated team at Newlands clinic, headed by Maureen

Wellington and Ruedy Luethy. Thank you for your unremitting commitment to the PASER study, and also for embarking on new projects such as the SQ-VL investigations.

Kenya
I won't forget the dream team in Mombasa: Irene Jao, Lily Baya and Millicent Olulo, thank you for your positive energy and work spirit. Dear Kishor Mandaliya, it has been wonderful to work with you over the years and hopefully we will continue with new projects in Kenya.

Nigeria
Dear Profs Akanmu and Osibogun, Adeola, Dr. Titi and Dr. Helen, you have made us feel so welcome in Lagos, Nigeria, thank you for your team efforts for the PASER and MARCH studies. My heart is with you as you recover from the tragic fire incident in August 2012.

The Netherlands
Er is een lange lijst mensen bij PharmAccess te bedanken, maar ik begin met het geweldige 'PASER team': Elske Straatsma, John Dekker, Aletta Kliphuis, Annedien Plantenga, Peggy van Leeuwen en Cees Hesp. De eerste jaren in het T-gebouw was het een feest om met jullie samen te werken. Jullie waren de motor achter PASER en zonder jullie hadden wij onze mooie stukken nooit kunnen schrijven. "Mama PASER" Peggy en "SQ-VL" Aletta, bedankt ook voor de mooie tijden op reis, ik zal ze niet vergeten. Sinds 2011 is het PASER team verhuisd naar AIGHD. Thank you Pascale Ondoa, Corry Manting, Desiree Lathouwers en Robert Meesters for managing all the new projects with enormous energy and dedication.

Zeer veel dank aan Onno Schellekens, Jan Willem Marees en Michiel Heidenrijk voor de mogelijkheid om mijn promotie onderzoek bij PharmAccess en AIGHD af te kunnen ronden. Jacqueline van Tongeren, zonder jou was er geen symposium geweest, wat een eer om dit ter gelegenheid van onze promoties te kunnen organiseren, ik ben jou, Carmen Baank en José IJedema heel dankbaar voor alle support. Bij het AIDS Fonds: Ton Coenen en Jorrit Kabel, dank voor jullie leiderschap en steun voor het PASER project.

David van de Vijver, dank voor je uitleg over modellen, fylogenie bijles en de productieve samenwerking. More to follow! Brooke Nichols, it's been great to work with you and learn from you. Hoop dat je nog lang in Nederland blijft. Beste Quirine Fillekes, samen hard getrokken aan het TLC project, helaas zonder spannende resultaten (maar de paper komt er). Veel succes met de laatste loodjes van je promotie. Beste Sibyl Geelen, bedankt voor je begeleiding en bijdrage aan de kinderstudies in dit proefschrift. Rob Schuurman, een van PASER founding fathers, dank voor je hulp en begeleiding. Nicole Spieker, dank voor je doortastende leiderschap binnen het ARTA project. Janneke van

de Wijgert, Frank Cobelens, Frank van Leth en Maarten Schim van der Loeff, dank voor jullie interesse in ons onderzoek en wetenschappelijke adviezen.

PhD-maatjes Marleen Hendriks, Nienke Veldhuijzen en Judith Schouten, wat was het fijn om ervaringen, frustraties en vreugde te kunnen delen. Vannessa Harris thank you for proofreading my introduction and good luck with your exciting research projects. Veel dank aan de studenten Sonia Boender en Britt van der Ploeg voor jullie inzet, harde werk en mooie resultaten. Sonia, wat ben ik blij dat je ons team komt versterken! Bij PharmAccess, Marianne van Montfoort, dank dat jij er altijd was voor vragen of praktische tips, en natuurlijk voor het gebruik van de profi medela…Anne Langedijk, Nienke Meijland, Annemarie de Man, Laurens Pels, Olga Takes, Alfred Niehuis, Alice Ogink, Kim Ramaker en Dennis Appelboom, dank voor al jullie hulp en de goede sfeer! Dear Marie Vicart and Doriane Nzorubara it has been great to get to know you, thank you for your friendship.

Mijn collega arts-assistenten in het AMC: bedankt voor jullie steun en gezelligheid bij het heropstarten in de kliniek. Professor Joost Hoekstra, Professor Jan Prins en Professor Hans Romijn, dank voor jullie begeleiding en betrokkenheid.

Lieve stoere Noor, ik hoop mijn proefschrift net zo strak te verdedigen als jij destijds hebt gedaan. Dank dat jij mijn paranymf wil zijn! Souad, oudste geneeskunde-vriendin, je bent er altijd als ik je nodig heb, en andersom natuurlijk. Jessica, lieve vriendin en kunstzinnige dokter, dank je dat je mijn grote moment vastlegt. Esther, ik heb super veel bewondering voor wat je het afgelopen jaar hebt bereikt, mooi toch dat we al 34 jaar vriendinnen zijn. David, het is altijd een feest om jou te zien, succes in Tanzania! Lieve Femke, Rebecca, Gili, Michel, Laura, Piet, Soetje, Maartje en Merijn, bedankt voor alle etentjes, feestjes, appeltaarten en Artis-middagen ter compensatie van promotie stress. Leuke ladies Karin, Carline, Fleur, Marieke, Gerlind, Josette en Lenneke, wat een bijzondere vrouwen zijn jullie stuk voor stuk. Ik vind dat we binnenkort wel weer een reisje verdiend hebben. Frascanti-koor: bedankt voor de ontspannende avonden muziek maken.

De Kinderkeet: Lisa heeft het bij jullie heerlijk gehad terwijl ik aan dit proefschrift werkte! Het is geweldig om te zien hoe er een lach op Lisa's gezicht verschijnt als ze 's ochtend bij jullie binnenkomt. Bedankt Mylena, Marja, Ellie en Ilonka, jullie zijn goud waard.

Lieve Chris, grote zus de directrice, ik ben blij dat je naast me staat als paranymf. Harold, mijn liefste nichtjes Zoë en Robin, fijn dat jullie erbij zijn! Lieve Gene en Anneke, jullie hebben mij altijd gestimuleerd eruit te halen wat er in zit en voor die aanmoediging ben ik jullie ontzettend dankbaar. Mam, je hebt me laten zien dat je ook een fantastische, inspirerende moeder kunt zijn mét een full-time baan en ik hoop dat ook weer aan Lisa

mee te kunnen geven. Gene, thank you for meticulously proofreading anything that needed proofreading, ever since highschool! Lieve Kitty, bedankt voor het kritisch lezen van de Nederlandse samenvatting. Mijn bezoek aan jou in Mozambique heeft grote indruk gemaakt en de nieuwsgierigheid naar Afrika aangewakkerd. Liesbeth, dank voor alle energie en liefde in de vorm van heerlijke etentjes, pannetjes voor de deur en groenten uit de tuin. Je bent een enorme grote schat en ik mis je als buurvrouw. Frank en Susan, lievere schoon- en grootouders zijn er niet te bedenken, ongelooflijk hoe jullie altijd voor ons klaar staan en zonder aarzelen naar Amsterdam sjezen. Michiel en Marjolijn, dank voor jullie support, feestje of verhuizing, jullie denken altijd met ons mee. Lieve Maarten, ik hoop dat je ook in ons nieuwe huis nog vaak komt eten zodat we kunnen lachen over alles, als het maar niet met geneeskunde te maken heeft.

Mijn liefste Diederik en Lisa, dit boekje is voor jullie! Died, jij houdt me altijd met beide benen op de grond en stimuleert me tegelijkertijd om alle kansen achterna te vliegen. Wat een feest dat we nu met z'n drieën zijn.